HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

דינא הכי. שיעלם לו כלי עצמו ומתוקן [ב] והתנן (ב"ק ד' י:) גבי ניזקין תשלומי נזק מלמד שהבעלים מטפלין בנזקיה שמזין לו הנזקיה של בהמתו שמתה ע"י זה שהזיקה לו ועליה מוסיף ומעלם למיהן ה"ל יצומו לו שברי הרעמון ועליהן יעלם למיו וזה ילך ויטרח ויקנה לו כלי למר: **ואיפטר.** דה"ל מתה מלאכה: **לה"ג מתי.** מי הוי מתה מחמת מלאכה או לא: **דנפי קטלוהו.** לא היה לו ליפול בידן: **ואכיל.** נתחמם: **דנפי קטלוהו.** בעל בעילות הרבה ומת: **שפלח.** נוטע כרמים למלכה: **לומנא.** [ג] מקין לס: **ספר.** המספר את מנפי העיר בתספורת: **כשלמה בנעליים דמי.** אם משהיה זה במלאכתו שאל היזמנה בהמה בשותפות שעה ומתה פטור: **רבנן.** בני בית מדרשו: **שאיל לן מר.** רבינו נשאל לנו למלאכתנו ללמוד לנו תורה ויום שיושב ומלמד לנו תורה כל היום ואם נשאל ממנו בהמה ומתה ניפטר: **אמון שתילתון לי.** למלאכתי שכשאני חפץ להחמיל במסכת אחרת שלא תשכח ממני אין אתם יכולין למחות בידי: **ניומא דלמה.** כשהורצין לפני הרגל בהלכות הרגל ללא מני לאישתמוטי למילתא אחריתי: **אינהו שתילו ליה בשלו יומי.** שלילו גרסינן: **כודנייתא.** פירוש: **בנעלים.** שהיה מסייעו בשעת שתילה: **למיסר.** לרשות שלא ירבו בשמשה: **ומתה בדרכה בי גנב.** ופ"ה חייבין לפי נמי שנקה מלאך המות בי גנב הוה קיימא כדאמרינן בפרק המפקיד (לעיל נ:) הלכך משנגנבה חייב בתשלומין: **גניבה בנעלים.** גניבה זו שאתה מחייבו בנעלים היא שכירותה בשעת שכירות כשנכנסה לרשותו ומניח לעיל (ד' נה:) היה עמו בשעת שאילה אין צריך להיות עמו בשעת שבורה ומתה: **מתני' המשאיל לחבירו שלוה מתה.** משאל אחת ושכר אחת קמי: **כיוס שהיפה שלוה מתה.** קמי משאלה היום ושכרה למחר בשעה מיפשע בה אלא איגנובי איגנוב ומתה בדרכה בי גנב הוי ואתו לקמיה דרבא וחייבינהו אמרו ליה רבנן לרבא בנעלים היא איכסיף לסוף איגלאי מילתא דלמיסר טעונה הוא דנפק: **מתני'** השואל את הפרה שאלה חצי יום ושכרה חצי יום שאלה היום ושברה למחר שבר אחת ושאל אחת ומתה המשאיל אומר שאולה מתה ביום שהיתה שאולה מתה בשעה

מלי היום לספק גמור (ב) לחיכא למיטעי שהכל ביום אחד ומשיב דברי הממונה ולהכי קתני בסיפא זה אומר מיני יודע וזה אומר מיני יודע יחלוקו אלא מפני שאלה היום ושכרה למחר מית לן למימר יחלוקו ולא מיבעיא בפרה אחת דספיקא דבר הוא אלא אפילו בשתי פרות יחלוקו: **ביום** שהיתה שאולה מתה והלה אומר איני יודע חייב. בגמרא מוקי לה ר"נ בשיש עסק שבועה ביניהם וקסבר לר"י לחמאי צריך לשקומי (ג) הכי דבעלמו הכי הוי ליה מחויב שבועה על ידי גלגול לחמר ליה משכיר לישתבע לי מיהת דכדרכה מתה וע"י גלגול צריך לישבע דשכורה מתה ואינו יכול לישבע להפ לחמר מיני יודע ומתוך שאינו יכול לישבע משלם הא"נ מפרש בגמ' מתניתין דקתני זה אומר שאולה וזה אומר שכורה יצבע שכורה מתה שנשבע על ידי גלגול וכן במציעתא השוכר אומר שכורה מתה והלה אומר מיני יודע פטור ולחמי פטור ליחמ ליה משתבע לי דכדרכה מתה ועל ידי גלגול מיפטרין ליצבע דשכורה מתה ללף על פי שהמשכיר טוען שפק יכול הוא להשביע שוכר על ידי גלגול מן התורה דגמרינן מפטור בבריית בפ"ק דקדושין (דף כח. ושם) ובסיפא נמי בזה אומר מיני יודע וזה אומר מיני יודע יחלוקו ניחא מתוך שאינו יכול לישבע ע"י גלגול משלם ונראה לר"י לחין מגלגלין אלא כשנשבע טוען ולחי דומיא דפטור שטוענת ולחי אלא בריית ופיפא שהנשבע טוען שמא אין מגלגלין אלא הוי דומיא דפטור אך קשה מציעתא השוכר טוען ולחי ואור"י דמיירי כשהמשכיר המשאיל במה שאומר שכלכה מתה ואינו מזקיקו ליצבע על כך ואינו חייב אלא הוי דומיא דסיפא דזה אומר שאולה וזה אומר שכורה דמיירי כשאינו מאמינו לחורתא למילתא הוא דסיפא דהמשאיל רואה שהשוכר משקר אין רגיל להאמינו אבל במציעתא רגיל הוא להאמינו כיון שהוא אינו יודע אם משקר אי נמי כולה מיירי כשהמשאיל יודע שמתה כלכה ובסיפא עושה עצמו כלא יודע אי אפשר שהשכורה מתה כדי שיודה החמת שהוא יודע ולחי שאלה מתה אבל במציעתא אינו רואה להשביעו ולגלגל עליו חמרי שהוא מסופק ויכול להיות שהוא אומר אמת ואם תאמר והיכי מגלגלין שבועה לעולם לחפילו כשנשבע טוען ולחי יהא נאמן במיגו לחי בעי אומר מיני יודע וי"ל לחין זה מיגו לחין לחם עושה עצמו כרצון משופק כי אין נראה שהשואל אומר אמת שטוענו כרי והוא טוען מיני יודע ועוי"ל לחין מגלגלין כשטוען שואל טובא טענת אמת אלא בדבר לדומה קשה (ה) כגון טענת חריסין ופפוטרופסין דשטוענו (דף מח: ושם) שרגילין ליהנות משל חבריהם משום דמורו היתרא כשחמרינן שהם וכגון שטוח שרגלים לדבר שקיבל ונשתברה ויש לומר שאף גם בחירושין ולכך אין מגלגלין בחמציתין אלא ע"י טענת ולחי ואם תאמר על טענת ולחי מגלגלין שמגלגלין אפילו על דבר שאינו דומה אמת כיון דמגלגל משום נפקא לן ו"ל דילפינן בקדושין מעיקרא ממון בקל

ומומר

כב א מיי' פ"ו מהל' שאלה ופקדון הל' ג סמג עשין נב טוש"ע ח"מ סי' שמח סעי' ב:

כג ב טוש"ע ח"מ סי' שמ סעי' ג כהגה"ה:

כד ג מיי' פ"ב מהל' שאלה ופקדון הלכה ו סמג עשין נב טוש"ע ח"מ סי' שמו סעיף ו:

כה ד מיי' שם הלכה ג טוש"ע שם סעי' יב:

כו ה ו מיי' שם הל' ד טוש"ע שם סעי' יג:

כז ז ח מיי' שם הל' ג טוש"ע שם סעיף ד:

כח ט מיי' שם פ"ג הל' ג סמג עשין נב טוש"ע ח"מ סי' שמח סעיף ד ועי"ש:

(ה) [לעיל פח. נה.], ל"נ מיים שנים ישלם כהל: (ב) ד"ה שאלה וכו' דספק גמור הוא לחיכא למיטעי מין שהכל ביום אחד ומשיב דברי הממונה. וע"ע פי' דבעלמ טעמומיהם יש בפרק לב"ד כמ"ש התוס' לעיל דף ק תוספות ד"ה ולחזו: (ג) ד"ה ביום וכו' לשומרי בהכי: (ד) בא"ד להשביע לשוכר ע"י: (ה) בא"ד דדומה קצת שהוא לחמת כגון טענת חריסין:

(ו) תום' ד"ה זיל וכו' ל"ג מיים שנים ישלם

גמ' איבעיא. גיטין דף כט ע"א ולף עז ע"ב ע"ז דף כב ע"ב:

[א] גמ' גבולא כו'. נ"ב דכמתה מחמת מלאכה הוא. טור וכן לקמן בסיפא:

פשיעה בבעלים. לחת מן השומרים שפשע כשהיו בעלים במלאכתו (לעיל צה.). **למאן דאמר חייב.** שלא נאמרה פטור בבעלים שלא בשולל ושומר שכר, שחינן בלא פשיעה, חבל בפשיעה חינו פטור משום בעליו עמו השולל ופשע (לעיל פא.).